

Samen thuis in Hoogeveen

Vastgesteld in de ALV van 11 oktober 2017

**Speerpuntenprogramma CDA Hoogeveen
2018 – 2022**

Inleiding

Dit is het speerpuntenprogramma van het CDA voor de raadsperiode 2018 – 2022. Het is opgesteld met inbreng van CDA-leden, geïnteresseerde inwoners, maatschappelijke organisaties en deskundigen.

Samen thuis in Hoogeveen

Dit programma heeft als titel ‘Samen thuis in Hoogeveen’ meegekregen. Het CDA wil dat iedereen zich thuis voelt in Hoogeveen, net als het CDA zelf. En met iedereen bedoelen we ook echt iedereen. Van peuter tot overgrootoma. Van stratenmaker tot chirurg. Van hier geboren en getogen tot net hier toegelaten. Wij sluiten niemand uit en sluiten mensen ook niet op in hokjes. In dit speerpuntenprogramma komt daarom bijvoorbeeld het woord asielzoekers niet voor. Politieke vluchtelingen, en zeker statushouders, zien wij namelijk gewoon als nieuwe Hoogeveeners, voor wie hetzelfde geldt als voor Hoogeveeners die hier al generaties wonen. Voor iedereen die in Nederland wil en mag wonen is Hoogeveen een thuis. Om dat ideaal te realiseren hebben we dit speerpuntenprogramma geschreven en dat samengevat in onderstaande zeven kernwoorden.

1. TROTS op je thuis

Op je thuis wil je trots zijn. Daarom willen we dat Hoogeveen goed op de kaart staat. Vanwege aantrekkelijke dagattracties, mooie evenementen en sterke bedrijven. Maar even goed door een voorbeeld te zijn in goede zorg en goede zorg voor onze kinderen en jeugd.

2. Een thuis waar we OMZIEN naar elkaar

Hoogeveen is een thuis voor ons samen. We zorgen daarom voor elkaar. Binnen families en gezinnen, in dorpen en buurten, bij verenigingen en kerken zien we elkaar. Samenredzaamheid noemen we dat. En als we er samen niet uitkomen is er professionele hulp en zorg voor iedereen.

3. Een thuis om je te ONTWIKKELEN

Een goed thuis is de basis om jezelf te ontwikkelen. Door te spelen, te leren of te ondernemen. Door sport, vrijwilligerswerk of cultuur. Te midden van vrienden, familie en collega's. Wij willen mensen helpen hun talenten te ontdekken en het beste uit zichzelf te halen.

4. Een thuis met GOEDE VOORZIENINGEN

Thuis is niet alleen waar je huis staat. Dichtbij je huis moeten er goede scholen en winkels zijn, maar ook culturele instellingen, sportfaciliteiten en een bereikbare overheid. Wij willen ervoor zorgen dat onze voorzieningen op peil blijven en waar nodig worden verbeterd.

5. Een LEVENDIG thuis

We willen geen saai Hoogeveen, waar alleen maar gewoond en gewerkt wordt. We willen leven in de brouwerij, mooie evenementen, een levend verleden, recreatie en toerisme, ook in de dorpen.

6. Het thuis van je DROMEN

Wat ons betreft heb je in Hoogeveen het recht je dromen na te jagen, zeker als het om je eigen huis gaat. We bieden je daar de ruimte voor en als we kunnen helpen, doen we dat graag.

7. Een DUURZAAM thuis

Al onze inzet voor een mooi thuis in Hoogeveen is niet bedoeld voor vandaag of morgen alleen. Ook overmorgen en in de verre toekomst willen we dat mensen nog kunnen zeggen: ‘Ik voel me thuis in Hoogeveen!’ Daarom moeten we aandacht hebben voor duurzaamheid. We gooien niets weg dat we nog kunnen gebruiken. We gebruiken geen energie die de natuur vervuult. We bouwen toekomstgericht en bereiden ons voor op veranderingen die de toekomst ons brengt.

Inhoud

<u>Thema</u>	<u>Pagina</u>
Kinderen en families	4
Zorg	5
Duurzaamheid	6
Ontspanning	7
Economie	8
Ruimtelijke ordening	9
Infrastructuur	10
Openbare ruimte	11
Veiligheid	12
Dienstverlenende gemeente	13
Ons thuisgevoel	14

Kinderen en families

Talentontwikkeling, onderwijs, bibliotheek, voor- en vroegschoolse educatie, Jong Hoogeveen, jeugdzorg, Centrum voor Jeugd en Gezin

Het leven van onze kinderen speelt zich af in drie werelden. De wereld thuis, de wereld op school en de wereld buiten. Thuis is de familie allereerst aan zet. Meestal gaat dit goed, maar sommige opvoeders hebben daarbij (on)gevraagd hulp nodig. Hulp die eerst in de eigen omgeving gezocht moet worden, maar wanneer dit niet lukt, moet de gemeente hulp organiseren. Uitgangspunt is dat het belang van het kind voorop staat en dat gezinnen uiteindelijk zelf weer verder kunnen.

Inwoners moeten worden gestimuleerd het beste uit zichzelf en elkaar te halen. Achterstanden, die soms van generatie op generatie worden doorgegeven, moeten worden bestreden. Het CDA staat voor kwalitatief goed onderwijs in goede gebouwen. Scholen zijn van groot belang voor het ontwikkelen van talenten en zelfvertrouwen van kinderen. Dit is de hoofdtaak van iedere docent en iedere school. Scholen zijn ook de vindplaats voor die kinderen die zorg en aandacht nodig hebben.

De wereld buiten, bijvoorbeeld de straat of de speeltuin, is een belangrijke plek in het veilig opgroeien van kinderen. In door de gemeente gesubsidieerde instellingen, zoals buurthuizen, moet er altijd plaats zijn voor iedereen.

Jong Hoogeveen

- Kinderen worden actief betrokken bij het maken van plannen. We vragen hen steeds wat er, volgens hen, nodig is om kinderen en jongeren succesvol te laten opgroeien in Hoogeveen.
- Het project 'Jong Hoogeveen' verbindt de leefwerelden 'thuis', 'school' en 'buiten' beter met elkaar. Ook de komende vier jaar zetten we hier vol op in.
- In samenwerking met kinderen, jongeren, ouders en instellingen 'Jong Hoogeveen' voortzetten en versterken om de kansen voor Hoogeveense kinderen te vergroten.

Onderwijs

- Er wordt een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van nul tot achttien vormgegeven.
- Meer onderwijs en buitenschoolse activiteiten. Meer betrokkenheid van ouders en buurten bij het opgroeien van kinderen. Vergroten van de ambities van ouders voor hun kinderen. Professionele peuterspeelzalen/kinderopvang en goede voor- en vroegschoolse educatie om (taal)achterstanden te voorkomen en te bestrijden.
- Het CDA is voor vrijheid van onderwijs. Bij samenwerking tussen scholen moet er voldoende ruimte zijn voor het behoud van eigen identiteit.
- De bibliotheek speelt een belangrijke rol bij informatievoorziening en leesbevordering. Deze voorziening moet voor iedereen toegankelijk zijn, bijvoorbeeld via 'bibliotheek op school'.

Zorg en veiligheid

- Onveiligheid thuis, door bijvoorbeeld huiselijk geweld of kindermishandeling is onacceptabel. Alle middelen worden ingezet om dit te stoppen.
- Bij problemen wordt de best passende hulp geboden. Niet de organisaties, regels, structuren of schotten tussen organisaties en budgetten zijn leidend, maar de hulpvraag.
- De gemeente neemt de regie bij de noodzakelijke afstemming tussen jeugdgezondheidszorg, jeugdbescherming, jeugdbeleid en jeugdzorg. Daarbij is er extra aandacht voor de begeleiding van jongeren die gebruik maken van zorg en achttien jaar worden om te voorkomen dat zij plotseling worden overvallen door allerlei nieuwe verantwoordelijkheden.

Zorg

Sociale structuurvisie, de regierol van de gemeente, Wmo, samenredzaamheid en zelfstandigheid van mensen

Het CDA staat voor een samenleving waar mensen naar elkaar omzien. Zorg voor elkaar en letten op de hulp die een ander nodig heeft, is een taak van ons allemaal. Doordat we omzien naar elkaar is Hoogeveen een gemeente waar we ons thuis voelen. De gemeente helpt mensen voor elkaar te zorgen, met geld, advies en ondersteuning. En waar de zorg te zwaar wordt, regelt de gemeente professionele zorg, op maat, betaalbaar en dichtbij.

In de afgelopen jaren is in Hoogeveen een goede samenwerking ontstaan rond gemeente, zorg en welzijn. Hierdoor zijn multidisciplinaire teams rond de huisartsenpraktijken ontstaan, gericht op kwetsbare ouderen. Het CDA wil deze teams beschikbaar maken voor alle groepen in onze samenleving.

Mensen voelen zich vooral thuis in hun eigen huis, dat geldt ook voor ouderen en mensen met een beperking. Zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen vinden we daarom belangrijk. Er zijn grenzen aan mogelijkheden voor hulp vanuit de gemeente, maar ondersteuning van mantelzorgers en andere vrijwilligers vergroten de mogelijkheden. Het CDA noemt dit 'samenredzaamheid'. Ook allerlei wetten vergroten de mogelijkheden door ondersteuning te bieden, maar al die wetten zijn ook ingewikkeld en niet altijd goed op elkaar afgestemd. De gemeente heeft de plicht om alles op alles te zetten dat mensen geen hinder ondervinden van de schotten tussen verschillende wetten en de ingewikkelde regelgeving.

Toegankelijke en bereikbare zorg in de buurt

- Goede, bereikbare ziekenhuiszorg, waarbij een volwaardig ziekenhuis Bethesda de basis is. Er moet een plan komen om deze zorg ook in de toekomst toegankelijk en bereikbaar te houden.
- Multidisciplinaire teams bij huisartsenpraktijken beschikbaar maken voor iedereen.
- Initiatieven die samenredzaamheid vergroten (zoals maatjesprojecten en de dorpscoöperatie Hollandscheveld) helpen mogelijk te maken.
- Collectieve zorg en zorg in natura heeft onze voorkeur boven persoonsgebonden budgetten, zo bestrijden we verspilling en misbruik van zorggeld.
- Een centrale site ontwikkelen waar alle vragen over zorg beantwoord worden, zodat de vindbaarheid van zorg wordt vergroot en regelgeving helder is.
- De zorg ontschotten en zorgvernieuwing stimuleren, o.a. door met zorgverzekeraars en –aanbieders één loket te ontwikkelen als toegang tot alle aanwezige ondersteuning.

Ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers

- Actieprogramma opstellen om jonge mantelzorgers in beeld te krijgen en te ondersteunen.
- Huidige ondersteuning vrijwilligers(organisaties) optimaliseren en waar mogelijk uitbreiden.
- In samenwerking met professionals mantelzorgers ontlasten door vraaggerichte ondersteuning en het aanbieden van respijtzorg.

Het stimuleren van 'samenleven' in dorpen en wijken van jong en oud

- Dorpen en wijken ruimte geven om hun eigen zorg in samenredzaamheid te regelen en initiatieven voor vernieuwende vormen van ouderenhuisvesting te realiseren.
- Voldoende geschikte woningen beschikbaar houden om zelfstandig te kunnen blijven wonen.
- Openbare en commerciële voorzieningen zijn toegankelijk voor mensen met een beperking.

Duurzaamheid

De stap naar een duurzame samenleving, duurzame energie en hergebruik van grondstoffen

Rentmeesterschap en gespreide verantwoordelijkheid zijn twee belangrijke uitgangspunten voor het CDA. Samen zijn we verantwoordelijk voor een goed beheer van onze planeet, zodat wij zelf en ook toekomstige generaties zich er thuis voelen. We willen de aarde en haar grondstoffen niet opgebruiken en klimaatverandering tegengaan. Dat laatste is een internationaal vraagstuk, daarom is daarover een internationaal Klimaatakkoord gesloten in Parijs in 2015. Lokaal bereiden we ons voor op de gevolgen van klimaatverandering. Bovendien willen we meer gebruik maken van energie die niet op kan raken en willen we ons afval hergebruiken. In deze verandering van leven heeft de gemeente een stimulerende rol, maar is vooral de samenleving aan zet. Uiteindelijk stappen mensen zelf over op een duurzamere manier van leven. Bedrijven kunnen daarbij helpen door steeds slimmere en goedkopere manieren te ontwikkelen om duurzame energie te gebruiken en de afvalberg te verkleinen. De gemeente helpt mensen en bedrijven de overstap mogelijk te maken. Grote veranderingen in de levens van mensen zijn altijd spannend, maar het CDA ziet ook grote kansen voor Hoogeveen. Kansen voor nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid. Kansen voor innovatie. En kansen om de kosten voor energie en afval naar beneden te brengen.

Vervoer

- Invoeren van een elektrische fietsenplan met vertrekpunten in Hoogeveen en de dorpen.
- Goed aanbod laadpalen in de hele gemeente voor zowel auto's als fietsen.
- Gemeentelijk wagenpark verduurzamen.

Energie

- Denktank instellen om actief samen te werken met inwoners, (kennis)instellingen, onderwijs en bedrijven aan initiatieven om Hoogeveen energieneutraal te maken.
- Inwoners actief wijzen op hun belang bij duurzame investeringen en duurzaam gedrag en de manieren waarop zij hun steentje kunnen bijdragen.
- Dorps- en wijkgerichte communicatie over besparingsopties en gerealiseerde resultaten.
- Ondersteunen en stimuleren duurzame initiatieven: zelf energie opwekken, zonnepanelen, groene daken, moestuinen, energiecorporaties e.d.
- Openbare verlichting verduurzamen in kernen en het buitengebied.
- Samen met bedrijfsleven prijs voor het meest duurzame bedrijf van Hoogeveen invoeren.
- Initiatiefnemer voor een streekproductenmarkt zoeken en ondersteunen, om mensen bewust te maken van energieverstopping door onnodig vervoer van spullen.

Ruimtelijke ordening

- Met stimuleringsmaatregelen verduurzaming bestaande woningvoorraad versnellen en energieneutraal bouwen aantrekkelijker maken.
- Ruimte bieden aan lokale initiatieven voor opwekken duurzame energie op voorwaarde dat omwonenden daar profijt van hebben, bijv. via lokale energiecoöperaties.
- Onderzoek naar haalbaarheid van een ecologisch industrieterrein.

Hergebruik van afval en klimaatverandering

- Zo effectief, eenvoudig en goedkoop mogelijk, gericht op het terugwinnen van grondstoffen.
- Mogelijkheden voor gratis wegbrengen van afval handhaven en uitbreiden.
- Oud-papierinzameling is en blijft een taak en inkomstenbron voor verenigingen en kerken.
- De beloning voor het opruimen van zwerfafval doorontwikkelen en uitbreiden.
- We stellen een actieplan op om ons voor te bereiden op het veranderende klimaat.

Ontspanning

Sport, kunst en cultuur, recreatie en evenementen

Volgens het CDA is ontspanning belangrijk voor ieder mens. Of het nu gaat om sport, cultuur, vakantie of een dagje uit. Al deze dingen brengen mensen samen en brengen mensen in beweging. Sport helpt mensen gezond te blijven. Cultuur laat mensen nieuwe talenten ontdekken. En bij een evenement ontmoeten mensen nieuwe vrienden. In een sterke samenleving is er dus volop ruimte voor ontspanning voor iedereen, is er een rijk verenigingsleven en valt er altijd iets te beleven, te ontdekken of te leren. Zo'n samenleving trekt ook mensen aan, toeristen, dagjesmensen, sporters, cultuurliefhebbers. Mensen die geld en bedrijvigheid met zich meenemen, wat vervolgens weer in Hooγεveense voorzieningen geïnvesteerd kan worden. De gemeente is geen ondernemer, geen theaterdirecteur, geen sportmakelaar. Nieuwe initiatieven moeten dus uit de samenleving komen, maar de gemeente heeft wel een rol in het helpen mogelijk maken van deze initiatieven. Daarnaast is er voor de gemeente een rol weggelegd in de financiering van vormen van ontspanning die zich zelf niet kunnen financieren, maar die we wel belangrijk vinden. We denken dan bijvoorbeeld aan cultuureducatie, waarbij kinderen en jongeren kennis maken met cultuur. Bij gemeentelijke financiering is een goede balans tussen subsidie en eigen bijdrages van gebruikers altijd belangrijk.

Cultuur

- De Tamboer is een plek waar iedereen graag en regelmatig komt doordat:
  - er een breed aanbod van activiteiten is die passen bij wat Hooγεveners boeit.
  - er niet alleen cultuur beleeft, maar ook gemaakt kan worden.
- De Tamboer kan niet alleen drijven op gemeentelijke subsidie, er moeten ook andere inkomstenbronnen beter worden benut, zoals de congresfunctie en de horeca.
- We zetten ons in voor de komst van een poppodium in Hooγεveen.
- De gemeente financiert activiteiten om kinderen tot 16 jaar in aanraking te brengen met cultuur.
- Aandacht voor Hooγεveens cultureel erfgoed en museumfunctie bibliotheek versterken.

Sport en bewegen

- Project Bentinckspark afronden door lege gebieden een invulling te geven.
- Toonaangevende sportevenementen zoals het schaaktoernooi en de cascaderun behouden.
- Sportverenigingen aanmoedigen zelf het onderhoud van voorzieningen in handen te nemen.
- Breed toegankelijk en betaalbaar houden van sport.
- Promoten en onder de aandacht brengen van (het belang van) sport en bewegen.
- Het Jeugd sportfonds en de sportfunctionarissen blijven inzetten om sporten bij kinderen onder de aandacht te brengen.
- Goed onderhouden speelplekken zodat kinderen graag buiten spelen.
- De nieuwe kunstijsbaan wordt door goede marketing en betaalbare prijzen een populaire voorziening voor iedereen in Hooγεveen

Recreatie en toerisme verder versterken

- Ruimte voor uitbreiding van recreatiebedrijven en nieuwe recreatiebedrijven.
- Hooγεveen nog aantrekkelijker maken voor toeristen met (jonge) kinderen.
- Een jaarrond programma voor beleving in de vorm van evenementen, dagattracties, goede voorzieningen en aantrekkelijke centra in Hooγεveen en de omliggende dorpen.
- Goede (digitale) informatie voor toeristen en inwoners over alle ontspanningsmogelijkheden.
- Realisatie eerste grote dagattracties: techniekbeleefpark Science Drenthe en kunstijsbaan.
- We willen een concreet plan voor een kanaal in de Alteveerstraat en een haven bij DOC.
- Met Hollandscheveld de plannen voor het veengebied/Schoonhoven verder uitwerken.

Economie

Gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven, een goed imago voor Hoogeveen, arbeidsmarkt, werkgelegenheid, armoedebestrijding, sociale werkvoorziening

Het CDA vindt een sterke lokale economie belangrijk, zij maakt investeringen in bijvoorbeeld zorg en onderwijs mogelijk. Bovendien staat het CDA voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt. Voor de meeste mensen geldt dat een passende baan dat gevoel vergroot.

Het CDA draagt het bedrijfsleven een warm hart toe. Wij willen dat het Midden- en Kleinbedrijf en het grote aantal familie- en eenmanszaken zich thuis voelt in Hoogeveen en de ruimte krijgt om te ondernemen. Hoogeveen is sterk in transport, landbouw en de maakindustrie. Wij zien kansen in versterking van de innovatieve maakindustrie en de vrijetijdsindustrie. De landbouw is belangrijk voor werkgelegenheid en voedselproductie. Maar zij is ook beeldbepalend voor ons buitengebied en houdt ons buitengebied en onze dorpen levendig en vitaal. Het stadscentrum is een krachtige motor die op gang moet blijven. De gemeente heeft de taak de basis op orde te houden en bedrijven actief te helpen om te blijven uitbreiden en innoveren. Nieuwe bedrijven en initiatieven worden met open armen ontvangen.

De afgelopen jaren zijn prachtige resultaten gehaald in de strijd tegen werkloosheid, toch blijft dit onze aandacht houden. Betaald werk is de beste vorm van sociale zekerheid. Iedereen die kan, werkt, volgt een opleiding of doet vrijwilligerswerk. Voor mensen die niet (meer) kunnen werken biedt de gemeente een degelijk sociaal vangnet. Hierbij staat solidariteit en blijven meedoen in de samenleving voorop. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt helpen we actief te blijven deelnemen aan de samenleving, het liefst via regulier werk en anders via beschermt werk.

Ruimte voor ondernemerschap

- De negatieve effecten van de landelijke Wet Werk en Zekerheid (flexwet) zoveel mogelijk verzachten met lokale maatregelen en in Den Haag onder de aandacht brengen.
- Hoogeveense regels die ondernemerschap belemmeren zoveel mogelijk afschaffen.
- Bij alle gemeentelijke aanbestedingen Social Return On Investment leidend maken, inzet op gunning aan lokale bedrijven, o.a. door ondernemers te instrueren over vergroting van kansen.
- Actief nieuwe bedrijven naar Hoogeveen halen.
- Voor startend en kleinschalig ondernemerschap blijft ruimte in de dorpen/landelijk gebied.
- Ruimte voor ontwikkeling van agrarische bedrijven.

Randvoorwaarden voor ondernemerschap

- Kleine zelfstandige ondernemers en familiebedrijven ondersteunen en 'coachen'.
- Inzet op versterking van recreatie en toerisme als volwaardige bedrijfstak.
- Winkeliers en ondernemers in dorpen en wijken kunnen rekenen op een meedenkende houding van de gemeente bij ontwikkelplannen, zodat de hele gemeente aantrekkelijk en levend blijft.
- Voldoende voorraad van panden en kavels voor zowel kleine als grote bedrijven.
- Inzet op regionale samenwerking voor een sterke Zuid-Drentse economie.
- Goede bereikbaarheid en vindbaarheid van bedrijventerreinen.
- Geen verdere uitbreiding van de 24-uurseconomie.

Arbeidsmarkt en sociale zekerheid

- Mobiliteitscentrum inzetten om werkzoekenden gericht om te scholen naar banen waarvoor er een tekort is aan geschoold personeel, bijvoorbeeld in de bouw, zorg en ICT.
- In samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven het leerling-gezel-meesterprincipe in steeds meer werkvelden invoeren.
- Strikte handhaving op (uitkerings-)fraude.

Ruimtelijke Ordening

De ruimte voor het ontwikkelen van ruimtelijke plannen

Wat het CDA betreft heb je in Hoogeveen het recht je dromen na te jagen en helpt de gemeente je zo nodig je dromen te verwezenlijken. Wij hebben vertrouwen in onze inwoners en staan open voor hun ideeën. De wereld verandert sneller dan onze regelgeving. Daarom moeten regels naast duidelijkheid ook ruimte bieden. Bestemmingsplannen moeten flexibel zijn, zodat er ingespeeld kan worden op een veranderende woningvraag. Bij knellende regels moet creatief en oplossingsgericht met ontwikkelaars worden meegedacht. Eenmaal gemaakte afspraken moeten vervolgens wel strikt worden gehandhaafd. Kortom: bij nieuwe initiatieven is de eerste vraag altijd ‘hoe kan dit gerealiseerd worden?’ en niet ‘past dit binnen onze regels?’

De komende jaren zal Hoogeveen op zoek moeten naar nieuwe locaties voor uitbreiding. Het CDA vindt het belangrijk dat mensen betrokken worden bij de keuze voor uitbreidingslocaties. Dit past ook binnen de nieuwe werkwijze die we moeten gaan volgen door nieuwe wetgeving op het gebied van ruimtelijke ordening. Deze wetgeving gaat namelijk sterk uit van onderling overleg tussen inwoners en tussen inwoners en overheid. Het CDA is daar groot voorstander van.

In de dorpen is voldoende geschikt aanbod van woningen en kavels cruciaal om nieuwe generaties te behouden en krimp tegen te gaan. In ieder dorp moet de voorraad daarom op peil zijn.

Levend Stadscentrum

- Aanvullend op de Visie Stadscentrum een Actieplan Levendig Stadscentrum ontwikkelen met o.a. maatregelen om:
  - leegstand door te grote/diepe winkelpanden aan te pakken.
  - leegstand woonruimte boven en achter winkels aan te pakken.

Stimulerende gemeente

- Experimenteren met flexibele bestemmingsplannen.
- Ruimte voor uitbreiding bestaande bedrijven.
- Ruimte voor ‘plattelandswonen’ met bijbehorende mogelijkheden.
- Ruimte voor doorontwikkeling en verbreding landbouwbedrijven.
- Alleen regelen wat echt nodig is ter bescherming van burens of het algemeen belang.
- Vergunningaanvragen vergemakkelijken en vergunningverlening waar mogelijk versnellen; streven naar vergunningverlening binnen één week.

Toekomstbestendige (woning)bouw, zorg voor cultuurhistorie

- Nieuwe woningen moeten toegevoegde waarde hebben. Doel is dat zoveel mogelijk mensen zelf een woning kunnen (laten) bouwen.
- Voor elke doelgroep zijn in Hoogeveen en de dorpen voldoende koop- en huurwoningen en kavels beschikbaar. In Noordscheschut zo snel mogelijk woningbouwlocatie ontwikkelen.
- Wachtlijsten voor huurwoningen moeten worden beperkt, hierover maken we bindende afspraken met corporaties.
- Ruimte voor Tiny Houses.
- Ruimte voor functiemenging, bijvoorbeeld niet-agrarische functies in het buitengebied, wonen op bedrijventerreinen, wonen boven winkels en blurring in winkels.
- Waardevolle panden en buurten beschermen door conserveren, herstellen en herbestemmen.
- Behoud intiem karakter Hoogeveen door terughoudendheid in toevoeging hoogbouw.
- In de Hoofdstraat alleen nog nieuwbouw met historische uitstraling toestaan.

Infrastructuur

De wegenstructuur in en om Hoogeveen, het openbaar vervoer, parkeren en het vliegveld

Voor het CDA is het verkeers- en vervoersbeleid gericht op drie speerpunten: bereikbaarheid (inclusief doorstroming), verkeersveiligheid en het mobiel houden van mensen. Steeds is het de uitdaging om slimme manieren te bedenken om de verkeersveiligheid te vergroten en de mobiliteit en bereikbaarheid te verbeteren. Veilige bereikbaarheid dus. Daarbij worden weggebruikers ook op hun gedrag aangesproken. Duurzame vormen van vervoer geven we prioriteit. Van de overheid mag een voorbeeldrol worden verwacht. De fiets is en blijft een belangrijk en duurzaam vervoersmiddel. Er moet daarom volop ruimte zijn voor de fiets, om te sporten, te vervoeren en te recreëren. We willen een goed thuis bieden aan de fietser en dus zijn fietsverbindingen veilig en prettig en is het netwerk van fietsverbindingen compleet.

Internet is niet meer weg te denken. Het midden en kleinbedrijf (MKB), boeren, ZZP-ers, recreatie-ondernemers en thuiswerkers zijn afhankelijk van snel internet om hun bedrijf te runnen. Het CDA wil op korte termijn snel internet voor iedereen in gemeente Hoogeveen.

Fietsen

- Een goed en compleet netwerk van fietspaden die goed zijn belijnd en verlicht, zoveel mogelijk zijn gescheiden van autoverkeer en zoveel mogelijk zijn geasfalteerd.
- Ontbrekende verbindingen zoveel mogelijk toevoegen, zoals een (fiets)pad over de kanaaldijk tot aan de sluis bij Nijstad en een vrijliggend fietspad van Nijstad naar Zuidwolde.
- Snelle reparatie van slechte wegen/fietspaden in Hoogeveen en de dorpen, daarbij de beleving van mensen betrekken.
- Gevaarlijke obstakels langs en op fietspaden (bijv. middengeleiders) weghalen.
- Experimenteren met nieuwe vormen van verlichting, zoals glow in the dark.

Openbaar vervoer

- Blijven inzetten op rechtstreekse treinverbinding met de Randstad.
- Looproute van station naar centrum verfraaien zodat station onderdeel van centrum wordt.
- Een goede, vraaggerichte busdienstregeling in en rondom Hoogeveen, waarbij De Bij een belangrijke schakel is.
- Verduurzamen bussen, te beginnen met De Bij.
- Sterke lobby voor een rechtstreekse spoorverbinding tussen Hoogeveen en Emmen.

Auto's

- Starten lobby voor vierbaans snelweg naar Twente.
- Verbeteren bewegwijzering naar parkeerplaatsen en andere voorzieningen vanaf de snelweg.
- Verduidelijken centrumruit zodat de Schutstraat ontlast wordt van doorgaand verkeer.
- Van Schutstraat shop-en-go-gebied maken met 30 km/u-limiet en volledige blauwe zone.
- Voldoende betaalbare parkeerplaatsen bij de belangrijkste winkels en andere voorzieningen.
- Goede bereikbaarheid en vindbaarheid van bedrijventerreinen.
- Knelpunten voor hulpverleningsdiensten opheffen.
- Geen nieuwe drempels aanleggen, tenzij er echt geen andere oplossing is.
- In overleg met de omgeving kijken waar drempels weggehaald kunnen worden.

Internet

- Uiterlijk 2020 heeft gemeente Hoogeveen een volledig dekkend glasvezelnetwerk.

Openbare ruimte

Het onderhoud van straten, pleinen en openbaar groen en het begraafbeleid

Het CDA gelooft in de vitaliteit van de Hooogeveense samenleving. Mensen maken zelf hun leefomgeving. De gemeente moet meedenkend en meewerkend zijn en ruimte bieden aan initiatieven. Ook als daarvoor eigen regels moeten wijken. Het onderhoud van de openbare ruimte moet op een voldoende niveau worden gehouden, daarbij luistert de gemeente naar de bewoners en gebruikers van die ruimte. Wanneer bewoners van dorpen of wijken meer inzet willen of zelf iets willen doen, dan is daar ruimte voor en denkt de gemeente mee.

Het begraafbeleid van de gemeente heeft grote invloed op de levens van mensen, het gaat om persoonlijke en emotionele keuzes. Voor het CDA zijn begraafplaatsen basisvoorzieningen, waardoor prijzen redelijk moeten zijn. Met begraven en cremieren moet respectvol worden omgegaan, waarbij de keuzemogelijkheden moeten aansluiten bij de wensen van de inwoners.

Onderhoud openbare ruimte

- Het onderhoudsniveau van openbaar groen en grijs moet naar tevredenheid van inwoners zijn.
- Waar inwoners ontevreden over het onderhoud in hun dorp of wijk zijn, wordt samen gezocht naar verbetering. Via buurtbeheer kunnen mensen dit gemakkelijk aankaarten.
- Initiatieven van inwoners om onderhoudstaken over te nemen, worden omarmd en inwoners worden actief betrokken bij het onderhoud van de openbare ruimte.
- Het strooibeleid in Hooogeveen is goed en blijft op het huidige niveau.
- Gelegenheden voor het opruimen van hondenpoep worden uitgebreid, zodat hondenbezitters dit ook doen.

Inrichting openbare ruimte

- Bij de inrichting van de openbare ruimte worden vanaf het begin inwoners betrokken en wordt rekening gehouden met veiligheid, onderhoudsgemak en de toegankelijkheid voor ouderen en minder validen.
- De dorpen, de wijken en het centrum van Hooogeveen worden steeds groener en hebben prettige verblijfs- en speelterreinen.
- Er is ruimte voor openbare moestuinen in de dorpen en wijken, hiervoor offeren we zo nodig ander openbaar groen op.
- Er wordt gewerkt aan een hoge biodiversiteit binnen de gemeente, ook voor plant en dier is het prettig leven in Hooogeveen.

Begraven en cremieren

- Realisatie natuurbegraafplaats om eeuwige grafrust mogelijk te maken.
- Keuze tussen begraven en cremieren mag niet louter financieel zijn. Begraven moet betaalbaar zijn.
- Wensen van mensen worden zoveel mogelijk ingevuld. Ruimte bieden aan particulier initiatief.
- De communicatie over begraven moet duidelijk zijn.

Veiligheid

Openbare orde, veiligheid, rampenbestrijding, toezicht en handhaving

Het CDA wil een samenleving waarin iedereen veilig kan leven. De gemeente heeft een belangrijke taak als regisseur in de veiligheidsketen. Een betrouwbare gemeente stelt duidelijke grenzen en handhaaft die. Vanuit het CDA-beginsel 'publieke gerechtigheid' is de gemeente er ook om onrecht te bestrijden. Voor het bestrijden van onrecht en onveiligheid gaan we eerst met elkaar in overleg, passen we bemiddeling en mediation toe en als het moet toezicht en handhaving.

De gemeente moet optreden tegen mensen die structureel onveiligheid of overlast geven. De gemeente moet ook zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn. Achter onveiligheid en overlast in buurten en dorpen speelt vaak sociale problematiek. Met oog voor deze problematiek moet een combinatie van zorg en veiligheid bij bijvoorbeeld huiselijk geweld, jeugdoverlast, en overlast in de buurt een vanzelfsprekendheid zijn.

Uiteraard is ook bij veiligheid het vormgeven van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en de lokale gemeenschap erg belangrijk. Inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben ook een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het voorkomen van onveiligheid. We zetten daarom in op 'oog voor elkaar', gemeenschappelijke verantwoordelijkheid, mediation en bewustwording. Zodat in heel Hoogeveen mensen zich veilig voelen.

Dorpen en wijken

- Goede ondersteuning voor buurtbemiddeling i.v.m. het aantal personen met verward gedrag.
- Meer Basisteams (vaste, bekende aanspreekpunten) van de politie in wijken en dorpen en intensieve samenwerking met de smederijen.
- In de sociale huursector afspraken maken over passend toewijzen om problemen te voorkomen.
- Goede samenwerking met winkeliers om het aantal winkeldiefstallen te verminderen.
- Uitbreiding 'veiligheidshuis' en versterking samenwerking zorg- en veiligheidsprofessionals.
- Samen met het COA en omwonenden van het AZC eventuele overlast van het AZC voorkomen.
- Hulpdiensten en de gemeente zijn goed voorbereid op grotere incidenten en rampen.
- Veiligheidsbeleid richten op aanpak jeugdoverlast, huiselijk geweld en uitgaansgeweld.

Regelgeving en handhaving

- Regels afschaffen die niet zijn te handhaven, die overbodig zijn of negatieve bijeffecten hebben.
- Bermparkeren bestrijden in wijken en dorpen waar dit als probleem wordt ervaren.
- Toezichthouders richten zich ook op 'kleine ergernissen' zoals foutparkeren, fietsen waar dit niet mag en zwerfafval.
- Vernielingen worden direct verhaalt op de veroorzaker.
- Verbetering en uitbreiding van (camera)toezicht op plaatsen waar (het gevoel van) veiligheid onder druk staat in combinatie met een helder lik-op-stukbeleid.
- Alle bedrijven hebben actuele vergunningen en voldoen aan de laatste veiligheidsnormen. Toezicht en handhaving bij grote milieu-, veiligheids- of gezondheidsrisico's moet geborgd zijn.

Verslaving

- Op momenten dat jeugd sport, wordt er geen alcohol geschonken bij sportverenigingen.
- Extra aandacht voor nieuwe vormen van verslaving zoals gameverslaving.
- Voortzetten nulbeleid ten aanzien van coffeeshops.

Dienstverlenende gemeente

De rol van de gemeente in de samenleving en de dienstverlening van de gemeente

Het CDA gelooft in de kracht van de samenleving. Een krachtige en actieve samenleving kan heel veel dingen zelf. Het CDA wil dat de gemeente loslaat wat de samenleving zelf kan en wil mensen de ruimte geven om eigen initiatieven te ontwikkelen. De gemeente helpt daarbij en neemt alleen de taken op zich die te zwaar zijn voor mensen zelf. De gemeente is er voor de inwoners en niet andersom. Daarop is de gemeente aanspreekbaar. Daar tegenover staat dat inwoners aanspreekbaar zijn op hun eigen kracht. We verwachten van mensen dat zij hun best doen hun steentje bij te dragen aan een sterke samenleving.

De gemeenteraad vormt de vertegenwoordiging van de inwoners richting het gemeentebestuur en andere organisaties. Bij zijn werk houdt de gemeenteraad altijd het algemeen belang voor ogen en weegt individuele wensen daar tegen af. De gemeenteraad is kritisch op het eigen functioneren en zoekt naar mogelijkheden om dat te verbeteren.

Wanneer mensen aankloppen bij de gemeente voor advies of hulp moeten zij zo goed en snel mogelijk geholpen worden. Technologische ontwikkelingen kunnen daarbij helpen, maar de gemeente blijft altijd persoonlijk. Inwoners hebben in hun contact met de gemeente het gevoel contact te hebben met mensen en niet met computers en systemen. Daarom vindt het CDA persoonlijk contact belangrijk, mensen mogen niet steeds met andere medewerkers te maken krijgen en niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Het CDA is tegen verhogingen van gemeentelijke lasten. Verhogingen zijn voor het CDA alleen aan de orde wanneer er echt geen andere mogelijkheden meer zijn en anders cruciale voorzieningen onder druk komen te staan.

Een actieve samenleving

- De gemeente mag geen obstakel zijn in het realiseren van plannen en het oplossen van problemen. De gemeente is juist een partner voor haar inwoners. De basishouding is daarom: 'hoe kunnen we u helpen uw ideeën uit te voeren?'
- Problemen en conflicten worden samen opgelost.
- Smederijen inzetten als instrument voor aanpak van sociale problemen en het actief maken van mensen in hun eigen dorp of wijk.

De gemeente in dienst van mensen

- De gemeentewinkel blijft het eerste loket waar mensen met al hun vragen terecht kunnen (ook telefonisch en digitaal) en is bereikbaar op momenten waarop er het meest behoefte aan is.
- Waar mogelijk komen ambtenaren naar de inwoners toe in plaats van andersom.
- Over nieuwe (ruimtelijke) plannen worden inwoners actief, tijdig en goed geïnformeerd.

Samenwerking

- Voor alle vormen van samenwerking ter bevordering van effectiviteit en doeltreffendheid.
- Mogelijkheden voor aanboren van (internationale) subsidies nog beter benutten.
- Professionaliseren lobby Hoogeveen. Daarbij uitgaan van eigen kracht en mogelijkheden.

Financiën zijn op orde

- De gemeente voert een financieel solide en behoudend beleid, waarbij de schulden niet hoger worden dan de jaarlijkse inkomsten en de woonlasten behoren tot de laagste in Drenthe (minimaal top 3).

Ons thuisgevoel

Het CDA is een christendemocratische volkspartij waarbij iedereen zich thuis voelt. Wij laten ons inspireren door aloude Bijbelse waarden als rechtvaardigheid, solidariteit en rentmeesterschap. Bij ons staat de samenleving centraal. De betrokkenheid van mensen bij hun dorp, hun familie, hun school, hun wijk, hun kerk, hun bedrijf of hun sportvereniging. Betrokkenheid is het ware draagvlak voor een prettig thuis waar het goed wonen, werken en leven is. Wij gaan uit van een christelijke mens- en maatschappijvisie. Dat betekent dat mensen vooral tot persoonlijke groei komen door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen. Immers: 'alleen ga je sneller, maar samen kom je verder'.

Het CDA is een open partij, die zich al jaren thuis voelt in Hoogeveen. Bij ons zijn veel verschillende Hoogeveeners actief. Het zijn allemaal mensen die vanuit hun eigen bijzondere overtuiging aan politiek doen. En daarnaast werken, zorgen, ondernemen of vrijwilliger zijn. Voor hen willen wij de partij zijn waarbij zij zich thuis voelen. Voor families en gezinnen, voor de ondernemer, kortom: voor de gewone inwoner van Hoogeveen, die zich hier thuis voelt en zich verantwoordelijk voelt voor de samenleving en de toekomst van kinderen.

Voor ons begint politiek met initiatieven vanuit de samenleving. Mensen en organisaties krijgen het vertrouwen om zelf dat te doen wat ze kunnen. Omgekeerd is de gemeente er om dat te doen wat nodig is. Vertrouwen staat centraal, maar er is ook een betrouwbare overheid nodig die grenzen stelt en onrecht bestrijdt.

Om de onderlinge verbondenheid te versterken, zetten we in op betrokken inwoners en een betrokken overheid. In de hulp van de overheid moeten de menselijke maat en persoonlijk contact zichtbaar en voelbaar zijn. Als inwoners en overheid zijn we solidair met mensen die het minder hebben getroffen in het leven.

Wij willen graag de doelen uit dit verkiezingsprogramma realiseren. Dat kunnen wij niet alleen, dat kunnen we alleen samen met iedereen in deze gemeente. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat Hoogeveen een goed en veilig thuis is voor iedereen.